

Curriculum Vitae

Име: Еля Александрова Цанева

Длъжност: Доцент, доктор в Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – Българска академия на науките, секция "Историческа етнология"

Контакти: служебен адрес: Институт по етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН Адрес: Ул. „Академик Георги Бончев”, бл.6, София 1113, България; телефон: дом. 02-8723992; моб.0887-596664; e-mails: etzaneva@gmail.com; elyatzaneva@hotmail.com; elya_tzaneva@abv.bg

Области на професионален интерес:

Теория на етничността, нацията и национализма;

Ритуално родство;

Антропология на бедствията и катастрофите.

Образование, квалификации и специализации:

1995-1999: Редовна докторантура - School of Sociology and Social Anthropology, Faculty of Arts, University of New South Wales, Sydney, Australia, и присъдена степен PhD; Легализирана във ВАК към МС на РБългария с шифър 05.11.01 „Социология”;

1981-1985: Редовна докторантура - Кафедра „Етнографии”, Историческият факултет Московского университета им. М.В.Ломоносова, Москва, Россия, и присъдена степен „доктор”. Легализирана във ВАК към МС на РБългария с шифър 05.03.14 „Етнография”;

1975-1980: Бакалавър по История, специализация по Етнография - Исторически факултет, СУ "Св.Климент Охридски", втора специалност - български език.

Ръководство на дипломанти и докторанти; преподавателска дейност във висши училища (хронологично):

2015-текущо: ИЕФЕМ, Христинка Башева, дисертация на тема „Приемната грижа - международен модел и българска специфика“;

2004-2011:- лектор, Магистърска програма „Дипломация и външна политика”, курс „Етническо самосъзнание на българите” в Държавен университет „Паисий Хилендарски” – г.Пловдив

2011–2014: лектор, Бакалавърска програма „Култура и Идентичност”, специалност „Етнология”, Софийски университет „Св.Кл.Охридски” – г.София

2009–2013: лектор, Магистърска програма „Антропология и Глобализация” в Софийски университет „Св.Кл.Охридски” – г.София

2005-до 2009; 2012: лектор, Магистърска програма по етнология и социология в Департамента по етнология и социология, Minzu University of China, г.Пекин, Китайска народна република; курс по „Етничност, нация и национализъм”; „Етнология на детството”, „Етнология на катастрофите” и „Етнология на ритуалното родство”;

1985-до 2011 /с прекъсване през 1994-1999; 2001-2002/: преподавател по „Българска етнография” и „Етнология на извъневропейски народи” в Националния лицей за древни езици и култура „Св.Константин Кирил Философ” – София;

Професионален, организационен и административен опит

2001- текущо – доцент;

1988-2001 г. – н.с. I ст. /гл.асист.;

1985-1988 г. – н.с.II ст.

2011-2014: Председател на Научния съвет на ИЕФЕМ

2003-2014: Член на НС на ЕИМ;

2004-2008; 2009-2011: Член на Общото събрание на БАН;

Ръководство на проекти

-- Проект “Социални и природни катастрофи и традиционна култура” –съвместен проект между ЕИМ, Китайска Академия за социални науки /Институт по етнология и антропология/ и Китайски университет на националностите /Департамент по социология и етнология/ - г.Пекин, 2005-2008 г.; 2009-2011.

-- Проект “Етничности, идентичности и култури в България” – съвместен проект между ЕИМ и Университета в Питсбърг, САЩ /Център за руски и източно-европейски изследвания/, 2008-2010 г.

-- Проект “Сравнително изследване на славянските традиционни култури” – съвместен проект между ЕИМ и Институт славяноведения към Руската Академия на Науките, 2009-2011; 2012-2014 г.

-- Проект “Unique Ethnographic Photo Archive at Risk, Sofia, Bulgaria” с Британска библиотека; 2013-2014.

Участие в научно-изследователски проекти

-- Международен: Проект по джердър-изследвания – съвместен между ЕИМ и РАН, 2005-2008 г.

-- Международен: Проект по изследване на миграциите – съвместен между ЕИМ и САНУ, 2012-2014 г.

-- Национален: Проект на МОН “Осиновеното дете: между държавата и семейството”, 2005

Подбрани публикации:

Монографии:

2000: *Interpreting Ethnicity. Historiographical Overview and Assessment of Theoretical Discussions.* Sofia, изд. "Аля". 2000. 196 p.

2000, 2005, 2008: *Българска етнография. Първо изд.* София. "Фабер" 2000. - 208 с.; *Българска етнография Второ издание.* Софийл "Фабер", 2005. - 208 с.; Трето допълнено издание. София "Симолини", 2008. - 232 с.;

2010: *Етноси, региони, култури. Четива по неевропейска етнология.* София. "Симолини". 240 с.

2010: Цанева, Е., Николова, В., Кирилова, А. 2010: *Осиновяването в българската традиционна култура.* София. "Симолини". 236 с.

Съставителство с редакция:

2015: *Disasters and Cultural Stereotypes*, Ed. by Elya Tzaneva with Fang Sumei and Edwin Schmitt. Издание на китайски език - Пекин, Издателство на Академията за социални науки.

2012: *Disasters and Cultural Stereotypes*, Ed. by Elya Tzaneva with Fang Sumei and Edwin Schmitt. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle.

2009: *Disasters, Culture, Politics. Chinese-Bulgarian Anthropological Contribution to the Study of Critical Situations*. Edited by Elya Tzaneva (Editor-in-Chief), with Fang Sumei and Liu Mingxin. Cambridge Scholars Publishing.

Редакция:

-- Редакция на монография: Сл.Гребенарова. Огънят в обредите на българите. Етнографско-ареално изследване. С., "Симолони". 2009;

-- Редактор на том "Традиво за етнология на миграциите. Сб.студии", С., 2006;

-- Редактор на английския текст на сп."Ethnologia Bulgarica", т.3, 2006;

-- Редактор /съвм. с Р.Попов/ на Етнографски проблеми на народната духовна култура. Т.2. София, 1994.

Студии:

2013: QUO VADIS: Изследователската парадигма на българската традиционна култура между минали лоялности и съвременни изкушения. - В: *Етнографски проблеми на народната култура*. Съст. А.Анчев. Т.10, София: АИ „Проф. М.Дринов”, 67-100;

2012: Побратимството у българите - размяна на социални статутити? - В: *Етнографски проблеми на народната култура*, Съст. А.Анчев, Т.9. София: АИ „Проф. М.Дринов”. 69-103;

2012: Responding to Foot-and-Mouth-Disease in Bulgaria in 2011. - In: *Disasters and Cultural Stereotypes*. Ed. by Elya Tzaneva with Fang Sumei and Edwin Schmitt. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, 2012, 142-165;

2009: Two Cultures' Reaction to a Pandemic (Ethnological Observations on China Combating the Atypical Pneumonia Virus – SARS, in 2003, and Bulgaria Facing a Bird Flu in 2006). – In: *Disasters, Culture, Politics. Chinese-Bulgarian Anthropological Contribution to the Study of Critical Situations*. Eds. E.Tzaneva, Fang S., Liu M. CSP, 2009, 224-249;

1994: Символика на ритуалите при осиновяване на дете у българите. - В: *Етнографски проблеми на народната духовна култура*. Т.2. София, 1994, 138-170;

1994: Традиционни народни обичаи при сватба. - В сб.: *Родопи. Традиционна народна духовна и социално-нормативна култура*. София, 1994, 139-171;

1994: Традиционни народни обичаи при бременност, раждане и отглеждане на детето. - В сб.: *Родопи. Традиционна народна духовна и социално-нормативна култура*. София, 1994, 175-201;

Статии /изборно за последните 5 г./:

2015: Разговори за етнологията // *Българска етнология*. 2015, кн.4, 381-400;

2015: Институт побратимства в традиционной культуре болгар: нормы общения и поведения // *Славянский мир в третьем тысячелетии. Ратный подвиг и мирный труд в истории и культуре славянских народов*. М., 2015, 364-374;

2015: Bulgarian Traditional Ecological Knowledge as Adaptive Strategy // *Envisioning Sustainabilities in Times of Disaster*. Eds. F. Murthy and P.Mcdonagh. *Proceedings from the 17th International Congress of Anthropological and Ethnological sciences*. Manchester. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, (forthcoming);

2014: Ethnosymbolism and National Stereotypes // SocioBrains. International scientific online journal. www.sociobrain.com. Issue 1, Sept 2014. Publ. "Smart Ideas, wise decisions" LTD. Bg, 144-154;

2014: 《从族类-象征的角度看民族认同》 (An Ethno-Symbolic Approach to National Identity) // *World Ethno-National Studies*, Oct. 2014, No5;

2013: Приемната грижа в България - от ДЪЛГА, през КАУЗАТА до ПРОФЕСИЯТА /Наблюдения върху практиката в няколко села на Смолянска област през 2013 г./ // *Българска етнология*, 2013, №4, 443-459;

2013: Руската традициология в историографската ѝ ретро- и перспектива. - В: *Българска етнология*, № 1, 28-40;

2013: Възход и падение на идеята за преподаването на етнография в българското училище - В: *Моята девиза беше...* Юбилеен сборник с доклади от Научната конференция на Национално етнопедагогическо сдружение „Проф. д-р Иван Шишманов”, 22-23 юни 2012 г., София, 2013, 176-192;

2013: За домодерните етнически символи на българите и националното им въобразяване през XIX в. – В: *Шишманови дни 2012*, отг.ред.Л.Пейчева, София: АИ „Проф.М.Дринов”, 382-395;

2012: Един следовник на Миладиновци: Кузман Шапкарев – събирач и издател на българска народна културна старина. – В: *Дни на Миладиновци 2011*. София: АИ „Проф.М.Дринов”, 204-213;

2012: The Bulgarians „Down Under” – Home and Away. – In: Ed. P.Hristov. *Migration and Identity. Historical, Cultural and Linguistic Dimensions of Mobility in the Balkans*. Sofia:Paradigma. 299-312;

2011: Историческая перспектива традиционных практик усыновления у болгар. – В: *Славянский мир в третьем тысячелетии. Межкультурный и межконфессиональный диалог славянских народов*. Москва, 353-362;

2011: Някои насоки в съвременната етнична теория в Русия, Китай и България. – В Сб. „Философия, Геополитика, Бъдеще. Сб. Статии от Международна научна конференция, посветена на 90-г. от образуването на „Съюз Евразия” и 70-г. на проф.П.Ганчев – д-р на философските и на политологичните науки”. Изд. Фабер. С., 2011 /излязла 2012, 207-219;

Предговори, обзори, рецензии, преводи и др. /за последните 5 г./

-- *Предговор* към "Disasters and Cultural Stereotypes, Ed. by Elya Tzaneva with Fang Sumei and Edwin Schmitt. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, 2012, p.VI-VIII;

-- *Предговор* към китайското издание на сб."Disasters and Cultural Stereotypes, Ed. by Elya Tzaneva with Fang Sumei and Edwin Schmitt, p.VI-VII;

-- (предговор) "*Въвеждащи думи към настоящото издание*" на монографията Сл.Гребенарова. Огънят в обредите на българите. Етнографско-ареално изследване. С., "Симолени". 2009, 7-12;

-- (енциклопедични статии) 1 обзорна /„Българска традиционна култура”/ и 16 терминологични /върху етническите и етнокултурни групи в България: "Етнически

групи"; „Турци”, „Цигани”, „Помаци”, „Власи”, „Гърци”, „Руснаци”, „Гагаузи”, „Каракачани”, „Евреи”, „Арумъни”, „Арменци”/ статии за „Енциклопедия България”;

- ("Научен живот") Авторитетен световен етнологичен форум // *Българска етнология*, №3, 2013, 401-411.
- ("Юбилей") Проф.А.Анчев на 60 г. // *Българска етнология*, 2013, No1, 85-90.
- (рецензия). Е.С.Узенева. Болгарская свадьба. Этнолингвистическое исследование. Изд-во „Индрик”, Москва, 2010. // *STUDIA SLAVICA*, XV. Recenze arojednani – Recenzje I omowienia. Ostrava, 2011, 395-397.
- (рецензия). Ignat Minkov. Communities and Globalization. Ethnic Communities in Bulgaria in the Era of Nationalism and in the Process of Globalization. Sofia, 2011 // *Bulgarian Historical Review*, 2012, No1-2, 214-219. /излязла през 2013 г./;
- (превод заедно с Н.Вуков). П.Хеди. Научни размишления върху родството - за превръщането на етнографското прозрение в аксиома // *Българска етнология*, №3, 2013, 295-319;
- Светът на българската и българката в света // "Вечен календар", издание на Тангра ТанНакРа. Общобългарска фондация. 2015.